

11-207, Donadeo Innovation Centre for Engineering Building
9211 – 116 St
Edmonton, Alberta
Canada T6G 1H9
Phone: 780.492.3332

Edmonton June 27th, 2021

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr. inż. Michała Drozdowicza.

Niniejsza recenzja została przygotowana w odpowiedzi na prośbę zastępcy dyrektora IBS PAN Pana dr. hab. inż. Jana W. Owsiańskiego.

Ocena pracy doktorskiej:

Semantic technologies for support of access control to data and services in the Internet of Things by mgr. inż. Michał Drozdowicz.

Moją ocenę pracy chciałbym rozpocząć od stwierdzenia, że jestem pod wrażeniem zakresu i rezultatów przedstawionej pracy. Pracę tę przeczytałem z dużym zainteresowaniem i muszę podkreślić znaczenie samej pracy, jak również przedstawionych w niej wyników uzyskanych przez mgr. inż. Michała Drozdowicza.

1. OCENA OGÓLNA:

Recenzowana rozprawa doktorska ma formę maszynopisu książki i składa się z sześciu rozdziałów. Przedstawia ona opracowane przez doktoranta nowe, oparte na technikach semantycznych, rozwiązania w zakresie kontroli dostępu do danych i usług w środowisku Internetu Rzeczy.

Oceniam tą pracę bardzo wysoko. Świadczy ona o dużym nakładzie pracy wykonanej przez doktoranta, jak również o dogłębnym zrozumieniu przedmiotu podjętych przez niego badań. Zawiera ona wiele oryginalnych pomysłów, opisu ich realizacji, jak również walidacji.

Treść rozprawy pokazuje, że doktorant posiada rozległą wiedzę podstawową w następujących dziedzinach: 1) reprezentacja wiedzy semantycznej, w tym ontologii, a także różnych metod wnioskowania i narzędzi do budowy i utrzymania ontologii; 2) koncepcji Internetu Rzeczy (IoT) oraz zagadnień związanych z rozwojem infrastruktury do budowy aplikacji Internetu Rzeczy. Proponowana architektura ontologiczna reprezentująca różne mechanizmy kontroli dostępu i autoryzacji, oraz metodologia wspierająca użytkowników w projektowaniu aplikacji jest ciekawa i nowatorska. Wszystko to jest świadectwem głębokiego zrozumienia przez mgr. inż. Michała Drozdowicza aspektów niezbędnych do stworzenia odpowiedniego środowiska umożliwiającego użytkownikom reprezentację i analizę modeli bogatych semantycznie.

2. CEL PRACY:

Teza pracy doktorskiej – zastosowanie technik semantycznych może przyczynić się do podniesienia efektywności kontroli dostępu w środowisku Internetu Rzeczy – jest jasno postawiona. Rozprawa zawiera dokładny opis co zostało zrobione i sprawdzone w tym zakresie. Cele – pytania badawcze – są dobrze określone i przekonująco umotywowane. Zakres przeprowadzonych badań przedstawiony w rozprawie jest odpowiedni dla uzyskania stopnia naukowego doktora. Istotną częścią pracy jest zestaw przykładów obejmujący cztery różne dziedziny aplikacji.

3. METODOLOGIA:

Rozprawa jest przykładem znakomitej pracy łączącej metody i metodologie Sieci Semantycznej (ang. Semantic Web) z zagadnieniami i wyzwaniem Internetu Rzeczy. Koncentruje się ona na integracji wielu ontologii w spójną strukturę odpowiednią do projektowania, zastosowania i wnioskowania o różnych politykach dostępu do zasobów.

Praca zawiera szczegółowy opis systemu realizującego proponowaną metodykę. System składa się z podsystemu SXACML, który zawiera zestaw rozszerzeń do implementacji silnika XACML Balana; oraz bibliotekę OntoPlay wykorzystaną do budowy interfejsu systemu, który umożliwia użytkownikowi zbudowanie systemu spełniającego określone zasady dostępu, oraz dokonywania zmian w wykorzystywanych ontologiach.

11-207, Donadeo Innovation Centre for Engineering Building
9211 – 116 St
Edmonton, Alberta
Canada T6G 1H9
Phone: 780.492.3332

Kolejnym ważnym aspektem pracy doktorskiej jest walidacja proponowanej architektury zbudowanego systemu. Zawiera ona przykłady aplikacji proponowanej architektury ontologicznej w czterech różnych dziedzinach: elektroniczna dokumentacja medyczna, obiekt portowy, inteligentne miasto i inteligentna sieć. Przykłady te dowodzą słuszności i stosowalności podejścia.

4. ORYGINALNOŚĆ I OSIĄGNIĘCIA:

Główny wkład mgr. inż. Michała Drozdowicza to: 1) opracowanie bogatej semantycznie architektury złożonej z wielu zintegrowanych ontologii, nadających się do konstruowania polityk kontroli dostępu dla aplikacji w domenie Internetu Rzeczy; oraz 2) system, będący implementacją tej architektury i wspierający użytkowników w tworzeniu aplikacji. Praca jest twórcza i integruje metody i techniki z różnych obszarów badawczych. Uważam to za bardzo ważne i wyjątkowe.

Ogólnie praca jest bardzo oryginalna i nowatorska.

5. INTERPRETACJA:

W rozprawie doktorskiej mgr. inż. Michał Drozdowicz przeprowadził walidację zaproponowanej metodologii. Przedstawione szczegóły przykładowych zastosowań stanowią integralną część pracy. Rozprawa zawiera również wyniki przeprowadzonej walidacji. Recenzowana praca wyraźnie potwierdza umiejętności analityczne i interpretacyjne doktoranta.

6. PREZENTACJA:

Organizacja pracy doktorskiej jest bardzo dobra. Układ sekcji jest logiczny. Praca jest dobrze napisana i łatwa w lekturze.

7. PODSUMOWANIE:

Rozprawa doktorska potwierdza zrozumienie przez mgr. inż. Michała Drozdowicza znaczenia technik semantycznych. Weryfikacja zaproponowanego podejścia zwiększa wartość pracy. Badania przeprowadzone w trakcie jej przygotowywania są dowodem na to, że mgr. inż. Michał

11-207, Donadeo Innovation Centre for Engineering Building
9211 - 116 St
Edmonton, Alberta
Canada T6G 1H9
Phone: 780.492.3332

Drozdowicz posiada szereg ważnych umiejętności: 1) identyfikacji celów badawczych, 2) osiągania tych celów; 3) ich realizacji/implementacji; jak również 4) ich walidacji w środowisku rzeczywistym. To znakomity zestaw osiągnięć – mgr. inż. Michał Drozdowicz to osoba wysoko wykwalifikowana i pracowita, o doskonałych umiejętnościach analitycznych. Wszystko to, w połączeniu z intuicją badawczą wykazaną w opracowywaniu metodologii, pozwoli mgr. inż. Michałowi Drozdowiczowi na osiągnięcie sukcesów w przyszłości.

Podsumowując, praca ta stanowi istotny wkład w obszar zastosowań technik semantycznych w dziedzinie Internetu Rzeczy. Doktorant opracował oryginalną koncepcję wielowarstwowej architektury semantycznej wspierającej realizację kontroli dostępu, a także szereg metod szczegółowych, służących jej realizacji. Zweryfikował opracowane rozwiązania na przykładzie zastosowań w kilku obszarach, takich jak logistyka czy inteligentne miasta. Wykazał się przy tym niewątpliwie ogólną wiedzą teoretyczną w dyscyplinie informatyka techniczna i telekomunikacja oraz umiejętnością samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Tym samym, rozprawa doktorska mgr. inż. Michała Drozdowicza **spełnia warunki stosownych przepisów i wnioskuje o dopuszczenie doktoranta do kolejnych etapów przewodu doktorskiego.**

Podsumowując – to świetna praca. Chciałbym pogratulować mgr. inż. Michałowi Drozdowiczowi efektów jego pracy.

Jednocześnie, wnioskuje o przyznanie wyróżnienia.

Marek Reformat

Professor
Electrical and Computer Engineering,
University of Alberta